

Gode framtidsutsikter for norsk naturstein

Norge har med sin varierende berggrunn, et fantastisk utvalg av naturstein. Dette til tross, bruker vi lite naturstein til bygninger, utearealer og utsmykninger, sammenliknet med andre industrialiserte land.

Mens vi i Norge hadde en betydelig natursteinsproduksjon for hjemmemarkedet, var det stort sett bare den eksportrettede delen av næringen samt monumentprodusentene som overlevde etterkrigstiden. Mye tyder på at norske arkitekter nå er i ferd med å gjenoppdage naturstein som et viktig element bl. a. i utearealer.

De siste årene har vært meget gode for eksport av norsk naturstein. I 1990 ble det eksportert for 550 millioner kr.. Av dette utgjorde 400 millioner kroner råblokk av larvikitt. Ellers var det Fauskemarmor, skifer og granittvarianter.

Råvareorientert

Norsk steineksport er svært råvareorientert (se STEIN 1/91). Det vil si at det eksporteres råblokk som selges til bearbeidingsfabrikker i andre land.

Flere bedrifter forsøker derfor å øke verdiskapningen gjennom større grad av bearbeiding. Foreldingsanlegg i Alta og Otta oppgraderes og Lilleberg Steinindustri, som bryter og bearbeider flere steintyper i den nordlige landsde-

len, har nylig investert i en ny fabrikk i Nord-Trøndelag.

I tillegg til de etablerte steinmiljøene, foregår det en omfattende satsing på prospektering og nyetableringer i hele landet, både i offentlig og privat regi. Denne satsingen har avdekket et stort behov for kunnskap, dette gjelder alle ledd fra brudd til marked.

NGU satser på naturstein

Norge har en svært variert berggrunnsgeologi, og i teorien kan vi tilby de fleste typer stein som opptrer i det internasjonale markedet. Norges geologiske undersøkelse (NGU) satsre derfor sterkt på å videreutvikle og tilrettelegge kunnskap om Norges berggrunn på en slik måte at det bidrar til å styrke utviklingsmulighetene i natursteinbransjen.

Dette omfatter database, prøvesamlinger og natursteinkataloger. NGU satser på å ha en nasjonal natursteinkatalog klar i 1993. Den vil inneholde fargefotografier og detaljert informasjon om alle kjente forekomster i landet, og vil være et verdifullt oppslagsverk for alle som er interessert i naturstein. Kataloger for en del utvalgte fylker vil utkomme i år.. En natursteinkatalog for Finnmark utkom i 1991, og er alt blitt møtt med meget stor interesse.

NGU gjennomfører geologiske un-

dersøkelser av natursteinsforekomster i omkring halvparten av alle landets fylker. Det blir gitt vurderinger av både kjente og nye forekomster.

Ved Geodatasenteret som NGU etablerte på Løkken i Meldal 1990, finnes utstyr og kompetanse for bearbeiding av prøveblokker. I første rekke er dette nyttig for vurdering av nye forekomster. NGU kan her framstille av polerte plater for markedsundersøkelser, vurdere av sage- og poleregenskaper, framstille tynnslip, utføre geokjemiske analyser,

gi petrografiske vurderinger av bergarter og sammenlikne med andre steintyper i markedet.

Forskningssamarbeid

Forskningssenteret for naturstein er et samarbeid mellom flere forskningsinstitusjoner som på en eller annen måte arbeider med naturstein.

fra pressemelding fra NGU 4/92
